

پێغه مبه‌ر و نه‌یله‌سوف

كوردی

به‌شی یه‌كه‌م

بیرکردنه‌وه له خوا به پێی تیپه‌ربوونی کات، شیوه و ناوی جیا‌جیای بۆ دانراوه ته‌نانه‌ت له‌ رووی په‌رستنی‌شه‌وه گۆراوه له‌ نیو میلیله‌تیک بۆ میلیله‌تیکێ تر.

هه‌ندێ میلیله‌ت بێیان په‌رستوووه وه هه‌ندێ میلیله‌تیش گیانداریان په‌رستوووه هه‌روه‌ها هه‌ندێ میلیله‌تیش بایه‌خیان به‌ ئه‌ستیره‌ و مانگ و خۆر داوه به‌ شیوه‌یه‌ک پیرۆز بووه که وه‌کوو خوا مامه‌له‌یان له‌گه‌ڵ کردوووه.

بیرو باوهری تاک خوایی له‌ ناوچه‌ی رۆژه‌ه‌لاتی ناوه‌راست بۆ یه‌که‌مین جار له‌لایه‌ن ئیبراهیم خه‌لیل هاتۆته‌ کایه‌وه، ئه‌گه‌ر چی خۆشی یه‌که‌م جار بپروای به‌م تاکه‌ خوایه‌ نه‌بوو.

به‌ پێی سه‌رچاوی ئاین زنجیره‌یه‌ک له‌ پێغه‌مبه‌ر له‌ نه‌وه‌ی ئیبراهیم په‌یدا‌بووه که هه‌مووشیان له‌م ناوچانه‌ بوونه.

شتیکێ بێ گومانه‌ پێغه‌مبه‌ر له‌ ناوه‌وای ده‌سه‌لات و فه‌سادی کۆمه‌ڵ درووست ببوو، به‌لام که هێزی شه‌ر قه‌ت بن بر نابێ بۆیه‌ پاش چه‌ند سه‌ده‌یه‌کی تر خوا پێغه‌مبه‌ریکی تری ئه‌نارد.

ژماره‌ی پێغه‌مبه‌ر یه‌کجار زۆرن بۆیه‌ هه‌تا ئیستا که‌س ناتوانی ژماره‌یه‌کی ته‌واو بدات به‌لام چوار پێغه‌مبه‌ر هه‌ن که‌ خاوه‌ن په‌رتووکی خواین واته‌ خوا خۆی فریشته‌ی بۆ ناردوون و په‌رتووکه‌که‌شیان ماوه. وه‌ په‌رتووکه‌کانیش (زه‌بوور، ته‌ورات، ئینجیل، فیرقان واته‌ قورئان) ئه‌م په‌رتوکانه‌ بۆ داود، موسا، عیسا و محمده‌ هاتۆته‌ خوارێ وه‌ هۆکاره‌که‌شی فه‌سادی ئه‌م کۆمه‌لگایه‌ی رۆژه‌ه‌لاتی ناوه‌رسته‌ بوو.

با بزانیین فه‌سادی چی ئه‌گرێته‌وه: له‌ روانگه‌ی ئاینه‌وه‌ فه‌سادی (کوشتن، دزی، قسه‌هه‌لبه‌ستن، خاک دزین، له‌ش دزین، دپۆ هتد) ئه‌م دیاردانه‌ که‌ هێزی شه‌ریان پێک هێناوه‌ که‌ له‌ ناخی مرۆقه‌وه‌ هه‌ڵ ئه‌قولی. ئه‌م په‌رووشته‌ خراپانه‌ له‌لایه‌ن پێغه‌مبه‌ریکه‌وه‌ بن بر نه‌بووه‌ ته‌نها بۆ ماوه‌یه‌ک فه‌سادی که‌م بۆته‌وه‌ به‌لام پاش سه‌ده‌یه‌ک یاخود که‌متر فه‌سادی زیاتر بۆته‌وه، بۆیه‌ خوا پێغه‌مبه‌ریکی تری ناردۆته‌وه.

به‌لام سێ پێغه‌مبه‌ره‌که‌ی رۆژه‌ه‌لاتی ناوه‌راست که‌ بریتی بوون له‌ موسا و عیسا و محمده‌ که‌ به‌ مه‌زنترین پێغه‌مبه‌ر ناوه‌بردرین هه‌ره‌هه‌موویان نه‌وه‌ی ئیبراهیم بوون وه‌ له‌م ناوچه‌یه‌ش بوون،

که‌ چی خوا به‌شیکێ گه‌وره‌ی سه‌رزه‌مینی فه‌رامۆش کرد.

وه‌ک ئه‌زانین هه‌فت کیشوهر هه‌یه‌ له‌سه‌ر رووی سه‌ر زه‌مین ئه‌گه‌ر چی چوار کیشوهر ژایانی ته‌واوی له‌سه‌ر نه‌بووبوو به‌لام خۆ سێ کیشوهره‌که‌ی تر واته‌ ئه‌وروپا و ئاسیا و ئه‌فریقا ژایانی له‌سه‌ر بوو به‌هه‌مان شیوه‌ فه‌ساده‌یه‌کی یه‌کجار زۆری لێ بوو به‌لام

سه‌یر له‌وه‌یه‌ خوا هه‌چ پێغه‌مبه‌ریکی نه‌نارد بۆ ئه‌م ناوچانه‌ و هه‌چ بایه‌خیکێ پێ نه‌دا. خاوه‌ن ئاینه‌کان ئه‌لین کاتیک که‌ خوا پێغه‌مبه‌ری ئه‌نارد ئه‌وا کۆمه‌لگا له‌و په‌ری فه‌سادی دا‌بوو بۆیه‌ خوای گه‌وره‌ پێغه‌مبه‌ریکی ئه‌نارد

به‌لام ئه‌گه‌ر به‌راوردی کۆمه‌لگای ئاسیا و ئه‌وروپا و ئه‌فریقا بکه‌ین ده‌بین هه‌مان سووکایه‌تی به‌ مرۆف و خوا کراوه‌ که‌ چی خوا بێ ده‌نگ بووه‌ و هه‌چ کاردا‌نه‌وه‌یه‌کی نه‌بووه‌ له‌ ئاستی ئه‌م سووکایه‌تیه‌کردنه‌

تهنانهت هیندیەکان گایان زۆر لا پیرۆزه به خوای دانهنن که چی رۆژئ له رۆژان خوا پیغه مبهریکی بۆ نهاردن تاوهکو لهم تاریکیه دهربازیان بکات.

ههروهها ئەگەر بهراوردیک له نیو عه رهب و ئەوروپا بکهین ئەبیین هاوبه شیهک هه بوو له نیوانیان، له ئەوروپاش بت په رستن هه بوو بۆ نمونه چهند خوایهک هه بوو خوای (جوانی، ده ریا، باران... هتد) ئەمانیش هاوبه شیان بۆ خوا دروست کردبوو وه له و په ری فه سادیش دابوون ده بی ئیمه پرسیاریک ئاراسته ی ئاین بکهین که بۆچی ئەم زنجیره پیغه مبهر تهنها له رۆژهه لاتی ناوه راست په یدابوو. ئایا بۆچی خوا تهنها بایه خی به ئیبراهیم خلیل و ئەم ناوچه یه داوه بۆچی رۆژئ له رۆژان بیری له ئەوروپا نه کردۆته وه.

کاتیک ئاینی مه سیحی گوازیه وه بۆ ئەوروپا خه لکان باوه ریان پی هینا به لام له هه مان کاتدا فه سادی بن بر نه بوو وه هیه چ پیغه مبهریکی تریش نه هات ته وای به رنامه کان بکات؟ **پرسیار بۆ؟** به هۆی سه ختی رینگاو بان ئاین زۆر زه حمهت بوو بگۆیزریته وه بۆ شوینه کی تر بۆ نمونه ئاین زۆر زه حمهت بوو له فه له ستین بگاته چین یاخود هیند به لام پیوویست بوو پیغه مبهریک له هیند هاتبا تاوه کوو خه لکانی له گا رزگار کردبا،

ئەگەر پیغه مبهره که له نه ته وه ی خۆیان با باشتر ده بوو نه وه ک بیگانه یه ک به زه بری شمشیر بیان هینیته سه ر پیی راست

بۆ نمونه ئاین داریکی به ناوبانگی ئیسلامی ئەلن ئەوروپا هه ر شوینی فه سادی بووه ئیستاش هه ر شوینی فه سادیه و له دوا رۆژیش هه ر به فه سادی ئەمینیته وه ئەگەر خوا هیدایه تیان نه دا ئەی چۆن به فه سادی نامینیته وه ئەگەر خوا بایه خی به م شوینه نه داوه،

به لام هه رکاتیک له ناوچه ی رۆژهه لاتی ناوه راست کۆمه لگا رپوی له خراپی بکردبا ئەوا خوا ده ست به جی پیغه مبهریکی بۆ ئەنارد

ئەوروپا له لایان خوا بایه خی پی نه درا و پیغه مبه ریش دروست نه بوو به لام له جیاتی پیغه مبه ر فه یله سوف دروست بوو.

ئەگەر چی ئەوروپا له ژیانکی دووا که وتوی دابوو یۆنان سئ فه یله سوفی مه زنی لئ ده رچوو (ئهرستۆ، ئەفلاتوون و سوقرات) ئەمانه بوون به پیشهنگی میلله تی خۆیان و بوون به قوتابخانه ی فه لسه فه ئاخ ده بی پرسیاریک بکهین که یۆنان چه ندین خوای ده ستردی لئ بوو، له گه ل فه سادیه کی یه کجار زۆری لئ بوو بۆچی فه یله سوف دروست بوو، وه له ناوچه ی ئیمه ش پیغه مبه ر دروست بوو.

ئاخۆ ئەگەر به ریک که ووت ئەم سئ پیغه مبه ره له یۆنان له دایک بووبان ئەبوون به هه ر ئەو پیغه مبه ری که ئیستا ناویان پی ده رکردوه، یاخود ئەبوون به فه یله سوف وه به پیچه وانه ش ئەگەر ئەم سئ فه یله سوفه له رۆژهه لاتی ناوه راست له دایک بووبان ئەبوون به فه یله سوف یاخود به پیغه مبه ر.

ماویه تی.....

تیبینی کوردستان نیت:

مه رج نه ئەم نووسینه له گه ل بیرو بۆ چونی نه ته وایه تیماندا بیت، که بۆچونی (کوردستان نیت)ه، به لام به هۆی پروا بوونمان به نازادی ده برینه وه، بلاویده کهینه وه..... له گه ل ریز و خۆشه و یستیماندا بۆ پارێزهرانی بیری نه ته وایه تی و خه باتکارانی ئەم رینگیه.

ئەم تیبینی له ژێر هه موو نووسیتیکدا ده نووسریت..... ۲۰۰۳-۱-۱۵